

طالبان رسانه‌های افغانستان را از پخش برنامه‌های سیاسی و اقتصادی منع کرد

وزارت اطلاعات و فرهنگ طالبان به مدیران رسانه‌ها دستور داده‌اند که پخش و نشر هرگونه محتوای سیاسی و اقتصادی را متوقف کنند

وزارت اطلاعات و فرهنگ طالبان با صدور دستوری جدید، تمامی رسانه‌های افغانستان را از پخش هرگونه برنامه و گفتگوی سیاسی و اقتصادی منع کرده است. این دستور، که به شماری از تلویزیون‌های کابل ابلاغ شده، رسانه‌ها را در زمینه تولید محتوای سیاسی و اقتصادی تنها به گفتگو با سخنگویان حکومت طالبان محدود می‌کند. این اقدام نگرانی‌های گسترده‌ای را در میان خبرنگاران و نهادهای حامی رسانه‌ها برانگیخته است.

مرکز خبرنگاران افغانستان با ابراز نگرانی شدید از این تصمیم، آن را گامی در راستای سرکوب هرگونه نقد و تلاش برای تحمیل «سیاست تک‌صدایی» در افغانستان می‌داند. این مرکز در بیانیه‌ای اعلام کرد که محدودیت تازه، آزادی رسانه‌ها را بیش از پیش محدود کرده و موجب خاموشی صداهای منتقد در جامعه خواهد شد.

منابعی در کابل به این مرکز خبر دادند که وزارت اطلاعات و فرهنگ طالبان این دستور را روز چهارشنبه ۲۳ بهمن به صورت شفاهی به مدیران شماری از تلویزیون‌های کابل ابلاغ کرده است. به گفته این منابع، روز جمعه ۲۶ بهمن خبرنگاران تلویزیون تأیید کردند که این محدودیت نه تنها برنامه‌های سیاسی که برنامه‌های اقتصادی را نیز، که ممکن است سیاست‌های طالبان را به چالش بکشد، در بر می‌گیرد.

در بانه مرکز خبرنگاران افغانستان آمده است که رسانه‌های خصوصی و مستقل در کابل ناچار به اجرای این دستورند.

مسئولان تلویزیون‌ها هشدار دریافت کرده‌اند که تنها به گفتگو با سخنگویان ادارات طالبان مجازند و هرگونه تخطی از این دستور عواقب جدی در پی خواهد داشت. همچنین، طالبان اعلام کرده است که میزان و نحوه اجرای این دستور را تا روز دوشنبه آینده بررسی و درباره آن تصمیم‌گیری خواهند کرد.

مقام‌های وزارت اطلاعات و فرهنگ طالبان درمورد دائمی یا موقتی بودن این ممنوعیت موضع‌گیری رسمی نکرده‌اند. با این حال، بررسی سوابق نشان می‌دهد که از زمان بازگشت طالبان به قدرت در اوت ۲۰۲۱، حداقل ۲۳ رهنمود رسانه‌ای صادر شده که پیوسته آزادی رسانه‌ها را محدودتر کرده است.

در ۳۱ شهریور امسال، وزارت اطلاعات و فرهنگ طالبان دستوری هشت ماده‌ای را به رسانه‌ها ابلاغ کرد که در آن تصریح شده بود رسانه‌ها برنامه‌های زنده نداشته باشند و گفتگو یا شرکت کنندگان برنامه‌ها را از پیش ضبط کنند و سپس منتشر کنند. در این رهنمود همچنین فهرستی از کارشناسان تأییدشده طالبان به رسانه‌ها ابلاغ شد و تأکید شد که افراد تأییدنشده وزارت اطلاعات و فرهنگ نباید در برنامه‌ها حضور یابند. این رهنمود همچنین تأکید کرد که رسانه‌ها از به چالش کشیدن قوانین، سیاست‌ها و تصمیمات طالبان خودداری کنند.

مرکز خبرنگاران افغانستان افزود که طالبان از نحوه اجرای این دستور ناراضی‌اند و محدودیت تازه در امتداد آن صادر شده است.

مرکز خبرنگاران افغانستان این محدودیت‌ها را محکوم کرد و از طالبان خواست تا با لغو این دستورات غیرقانونی، زمینه فعالیت آزاد رسانه‌ها را مطابق با قانون فراهم کند. این مرکز تأکید دارد که آزادی بیان یکی از حقوق اساسی شهروندان است و حتی از نظر آموزه‌های دینی نیز باید محترم شمرده شود.

از زمان بازگشت طالبان به قدرت، رسانه‌های آزاد در افغانستان با محدودیت‌های شدیدی مواجه‌اند که به متوقف شدن فعالیت بخشی از شبکه‌های تلویزیونی، رادیویی و روزنامه‌های چاپی منجر شده است. پیش از این طالبان پخش و نشر هرگونه موسیقی، سریال و فیلم و محتوای انتقادی از عملکرد رژیم را منع کرده بود. در سه سال و نیم سلطه طالبان بر افغانستان، ده‌ها خبرنگار و کارمند رسانه‌ای به اتهام نادیده گرفتن فرامین این گروه بازداشت و زندانی شده‌اند. در آخرین مورد، هفته گذشته، ماموران اداره استخبارات (اطلاعات) طالبان با هجوم به دفتر رادیو بیگم، تنها رسانه ویژه زنان، سه کارمند این رسانه را بازداشت و فعالیت آن را متوقف کردند. وزارت اطلاعات و فرهنگ طالبان، در بیانیه‌ای ادعا کرد که این رسانه قوانین طالبان را نقض کرده است و کارمندان آن برای رسانه‌های فعال در خارج از افغانستان محتوا تولید می‌کنند.

پیش‌تر، ماموران اداره استخبارات طالبان، چندین کارمند تلویزیون آرزو را نیز به اتهام همکاری با رسانه‌های منتقد در خارج از افغانستان بازداشت و زندانی کردند. براساس رهنمود طالبان برای رسانه‌ها، هرگونه همکاری و حتی مصاحبه از داخل افغانستان با رسانه‌های منتقد این گروه ممنوع است و اگر کسی از این دستور سرپیچی کند تحت پیگرد قرار خواهد گرفت.